Introduction to פרק חצישי- איזהו נשך

The 5th chapter (or 15th of נויקין) takes us in a new direction, related to the previous discussion of חורה. The חורה hans taking (forms of usury) from a fellow ישראל; this chapter is devoted to exploring the parameters of those איטורים

21.5.1

 $60b~(א משנה~) \rightarrow 60b~(משנה~)$ אויסי למכלינהו) ארייהו טפי, מאיסי למכלינהו)

ז. אֶת כַּסְפְּךְ לֹא תִתֵּן לוֹ בְּנָשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית לֹא תִתַּן אָכְלֶּך: ויקרא פרק כה פסוק לו
ב. לא תַשִּיךְ לְאָחִיךְ נֶשֶׁךְ כֶּסֶךְ נָשֶׁךְ אֶלֶּל נֶשֶׁךְ כָּל דְּבֶר אֲשֶׁר יִשְׁרָ: זברים פרק כג פסוק כ
ב. לא תַשָּׁשְׁק שְׁכִיר עָנִי וְאָבְיוֹן מֵאחֶיךְ אוֹ מִגַּוְךְ אֲשֶׁר בְּאַרְצְּךְ בְּשְׁעָרִיֹּן: זברים פרק כד פסוק יז
ב. לא תַנְשָׁק אָת רַטָּף וְלֹא תָנְשְׁךְ לֹא תָלִין פְּעֻלַּת שָׁכִיר אִתְּךְ עִד בֹּקֶר: ויקרא פרק יט פסוק יג
ב. לא תַנְנְב וְלֹא תְנָשְׁךְ לֹא תָשָׁקְרוֹ אַיִּשְׁבְּר ס לֹא תַנְעָב ס לֹא תַנְעָב ס לֹא תַנְעָב הַ פְּרָאָר עָד שְׁקָר: ס שמות פרק כ פסוק יב
לא תַנֶשׁ נְעָלַ בַּמִשְׁפָּט בַּמָּדְה בַּמִשְׁבָּט בַּמְדָּה בַּמְשְׁבָּט בַּמְדָּה בַּמְשְׁבָּט בַּמְדִים לְהִית לָכֶם לֵאלהִים וְהְיִיתֶם קְדשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אָנִי: ויקרא פרק יא פסוק מה
ב כִי אָנִי ה' הַמְּעֻלָּה אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרִים לְהִית לָכֶם לֵאלהִים וְהְיִיתֶם קְדשִׁים כִּי קְדוֹשׁ אָנִי: ויקרא פרק יא פסוק מה

- I משנה א' בית in contrast to נשך in contrast to
 - a נשך: lending 4 for 5
 - b בירות: increasing פירות e.g. if he lent wheat and the value went up and instead of returning the same amount of wheat in order to buy wine and the borrower credited him with the greater amount for wine which he doesn't have
 - i *Observation*: משנה picked example of בית מד"ס it is a "straight-up" loan) → נשך::רבית
 - 1 Question: cannot identify case of רבית without נשך as well as נשך without רבית
 - ii answer (דבא): they are the same, the תורה enacted both to generate 2
 - 1 Support (ברייתא): v. 1 associates נשך אוכל with money and רבית with food; נשך אוכל from v. 2
 - (a) source: נשך כסף from נשך כסף, which is extra (from earlier in v. 2) \rightarrow for רבית כסף
 - (b) Source: for prohibitions extending to lender common word נשך (vv. 1-2) expands all forms (food, money) and both prohibitions (רבית, נשך) to borrower as well as lender
 - iii *Comment (רבינא)*: since v. 1 is parsed such that it could be read as applying נשך ומרבית both to money as well as food, no need for v. 2 to expand –needed to expand כל דבר אשר ישך (things besides food and money) to lender
- II רבא: justification for אונאה of רבית, אונאה and גזילה
 - a *Prima facie*: no single one would have taught the other 2
 - i דבית. is a חידוש, as the borrower also violates
 - ii sn't a model for the others, as it happens against the will of the victim
 - iii אונאה: isn't a model, since the victim doesn't know to forgive the difference
 - b However: 2 might have taught a third (only possibility אונאה and גזלה → רבית
 - i Argument: each's uniqueness is offset by the other; common feature − victim has been hurt financially → גזלה
 - 1 Therefore: why is there a לאו דגזלה?
 - 2 Answer: to extend it to case of delaying payment of wages
 - (a) Challenge: that is already banned by v. 3
 - (b) Answer: generates 2 למד מענינו (not רבית ואונאה it is למד מענינו as per v. 4)
 - ii Associated question: why is v. 5 needed איסור גנבה could also be inferred from רבית ואונאה
 - 1 Answer: to include a case where it's being done just to harass the victim or in order to pay כפל
 - iii Associated question: why is there a need for the prohibition of משקלות (v. 7)?
 - 1 Answer: for a case where he uses salt to alter weights
 - (a) Challenge: that is straight-up גזלה
 - (b) Answer: generates violation from moment of making the (false) משקלות
 - 2 Associated מדה : משקל refers to land measure; משקל not to alter weights; משורה not to boil when measuring wine (makes it look bigger than it is)
 - (a) Observation: this is only 1/36 of a ק"ו, לוג to a greater alteration of measures
 - א יצי"מ: s homily: ציצית written in re: בית משקלות, רבית and ציצית -
 - (a) *Lesson*: 'ה, who could recognize a בכור, will identify (and punish) anyone who uses trickery to lend money on interest, alters his weights and who uses fake dye and calls it תכלת.
 - 4 ערים v. 8 in re: שרצים v. 8 in re: שרצים avoiding שרצים ('tho already disgusting) justifies ה' taking us up out of מצרים